

ข่าวพยากรณ์โรค-เตือนภัยการระบาดของศัตรูพืช !!!

ประจำเดือน กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๖๗ (ฉบับที่ (๑๙/๖๗))

ศูนย์ส่งเสริมเทคโนโลยีการเกษตรด้านอารักขาพืช จังหวัดชลบุรี

โรคไหม้ข้าว

ช่วงนี้เกษตรกรผู้ปลูกข้าวในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือควรเฝ้าระวังการระบาดของโรคไหม้ในข้าว เนื่องจากช่วงนี้สภาพอากาศแห้งในตอนกลางวัน ชื้นจัดในตอนกลางคืน มีหมอกและน้ำค้างยาวนาน ซึ่งสภาพแวดล้อมเหมาะต่อการระบาดของโรค ดังนั้นขอให้เกษตรกรผู้ปลูกข้าวควรหมั่นสำรวจแปลงข้าวอย่างสม่ำเสมอ เพื่อดำเนินการหาแนวทางควบคุมและป้องกันกำจัดก่อนเกิดการระบาดรุนแรงในพื้นที่ตนเองและพื้นที่ใกล้เคียง

โรคไหม้ข้าว (Rice Blast Disease)

สาเหตุ เชื้อรา *Pyricularia oryzae*.

ลักษณะอาการ

ระยะกล้า ใบมีแผล จุดสีน้ำตาลคล้ายรูปตา มีสีเทาอยู่ตรงกลางแผล ความกว้างของแผลประมาณ ๒-๕ มิลลิเมตร และความยาวประมาณ ๑๐-๑๕ มิลลิเมตร แผลสามารถขยายลุกลามและกระจายทั่วบริเวณใบ ถ้าโรครุนแรงกล้าข้าวจะแห้งพุดตาย อาการคล้ายถูกไฟไหม้

ระยะแตกกอ อาการพบได้ที่ใบ ข้อต่อของใบ และข้อต่อของลำต้น ขนาดแผลจะใหญ่กว่าที่พบในระยะกล้า แผลลุกลามติดต่อกันได้ที่บริเวณข้อต่อ ใบจะมีลักษณะแผลคล้ายสีน้ำตาลดำ และมักหลุดจากกาบใบเสมอ

ระยะออกรวง (โรคเน่าคอรวง) ถ้าข้าวเพิ่งจะเริ่มให้รวง เมื่อถูกเชื้อราเข้าทำลาย เมล็ดจะลีบหมด แต่ถ้าเป็นโรคตอนรวงข้าวแก่ใกล้เก็บเกี่ยว จะปรากฏรอยแผลคล้ายสีน้ำตาลที่บริเวณคอรวง ทำให้ประะหักง่าย รวงข้าวร่วงหล่นเสียหายมาก

ลักษณะอาการของข้าวที่เกิดโรคไหม้

ศูนย์ส่งเสริมเทคโนโลยีการเกษตรด้านอารักขาพืช จังหวัดชลบุรี

๑๕ ม.๑๑ ต.หนองปรือ อ.บางละมุง จ.ชลบุรี

โทร. ๐๓๘-๒๓๑๒๗๑ โทรสาร ๐๓๘-๒๓๑๙๙๕

<http://www.pmc03.doae.go.th> ; E-mail: pmc03@doae.go.th

การแพร่ระบาด พบโรคในแปลงที่ต้นข้าวหนาแน่น ทำให้ยับยั้ง ถ้าใส่ปุ๋ยสูงและมีสภาพแห้งในตอนกลางวันและขึ้นจัดในตอนกลางคืน น้ำค้างยาวนานถึงตอนสายราว ๙ โมง ถ้าอากาศค่อนข้างเย็น อุณหภูมิประมาณ ๒๒-๒๕ องศาเซลเซียส ลมแรงจะช่วยให้โรคแพร่กระจายได้ดี

การป้องกันกำจัด

๑. เลือกใช้เมล็ดพันธุ์ข้าวที่มีความต้านทานต่อโรคไหม้ข้าว เช่น พันธุ์กข๕ กข๑๑ กข๒๗ กข๓๓ (หอมอุบล ๘๐) กข๓๗ กข๔๑ กข๔๓ กข๔๗ ชัยนาท เป็นต้น

๒. คลุกเมล็ดพันธุ์ข้าวด้วยเชื้อราไตรโคเดอร์มาก่อนปลูก อัตรา ๑ กิโลกรัม ต่อน้ำ ๒๐๐ ลิตร หรือคลุกเมล็ดพันธุ์ด้วยสารป้องกันกำจัดเชื้อรา เช่น ไตรไซคลาโซล อัตราตามคำแนะนำในฉลาก

๓. หว่านเมล็ดพันธุ์ในอัตราที่เหมาะสม ๑๕ - ๒๐ กิโลกรัมต่อไร่ ควรแบ่งแปลงให้มีการถ่ายเทอากาศได้ดี

๔. ลดปริมาณการใช้ปุ๋ยไนโตรเจนลง วิธีนี้อาจมีผลกระทบต่อผลผลิตบ้าง แต่จะช่วยให้ข้าวอ่อนแอต่อโรค

๕. ตรวจสอบแปลงอย่างสม่ำเสมอ ถ้าพบอาการของโรคไหม้ข้าวควรปฏิบัติ ดังนี้

- พ่นเชื้อไตรโคเดอร์มา อัตรา ๑ กิโลกรัม ต่อน้ำ ๒๐๐ ลิตร

- พ่นเชื้อบีเอส (บาซิลลัส ซับทีลีส) อัตราตามคำแนะนำในฉลาก

๖. ถ้ามีความจำเป็นให้ใช้สารเคมีพ่น กรณีแหล่งที่เคยมีโรคระบาดและพบแผลโรคไหม้ทั่วไปร้อยละ ๕๐ ของพื้นที่ใบ ควรพ่นสารเคมีป้องกันกำจัดเชื้อรา สารเคมีที่แนะนำ คือ

๖.๑ สารเคมี กลุ่ม ๑๖.๑ เช่น ไตรไซคราโซล (tricyclazole) ๗๕ % WP

๖.๒ สารเคมี กลุ่ม ๑๖ เช่น ไอโซโพรไพโอเลน ๔๑.๗๖% EC

หมายเหตุ การใช้สารเคมีพ่นซ้ำกันหลายครั้ง เชื้อราจะต้านทานสารเคมีหรือดื้อยา ดังนั้นเพื่อป้องกันไม่ให้เชื้อราต้านทานสารเคมี จึงควรเลือกใช้สารเคมีบางชนิดพ่นสลับกัน ทั้งนี้ในการใช้สารเคมีควรใช้ด้วยความระมัดระวัง และคำนึงถึงความปลอดภัยต่อตัวผู้ใช้และสภาพแวดล้อม (กองส่งเสริมการอารักขาพืชและจัดการดินปุ๋ย)

ศูนย์ส่งเสริมเทคโนโลยีการเกษตรด้านอารักขาพืช จังหวัดชลบุรี

๑๕ ม.๑๑ ต.หนองปรือ อ.บางละมุง จ.ชลบุรี

โทร. ๐๓๘-๒๓๑๒๗๑ โทรสาร ๐๓๘-๒๓๑๙๙๕

<http://www.pmc03.doae.go.th> ; E-mail: pmc03@doae.go.th